

Số: 32 /KL-TTr

Đồng Nai, ngày 17 tháng 6 năm 2015

KẾT LUẬN THANH TRA

Về tổ chức và hoạt động của Văn phòng công chứng Hoàng Long

Căn cứ Quyết định số 76/QĐ-TTr ngày 20/5/2015 của Chánh Thanh tra Sở Tư pháp về việc thanh tra tổ chức và hoạt động của Văn phòng công chứng Hoàng Long và Quyết định số 96/QĐ-TTr ngày 03/6/2015 của Chánh Thanh tra Sở Tư pháp về việc gia hạn thời gian thanh tra của Đoàn thanh tra theo Quyết định số 76/QĐ-TTr ngày 20/5/2015 của Chánh Thanh tra Sở Tư pháp, từ ngày 26/5/2015 đến ngày 05/6/2015, Đoàn thanh tra đã tiến hành thanh tra tại Văn phòng công chứng Hoàng Long; địa chỉ: số 26B/21, đường Nguyễn Ái Quốc, phường Hồ Nai, thành phố Biên Hoà, tỉnh Đồng Nai.

Xét báo cáo kết quả thanh tra tổ chức và hoạt động của VPCC Hoàng Long ngày 15/6/2015 của Trưởng đoàn thanh tra, ý kiến giải trình của Trưởng Văn phòng công chứng Hoàng Long, Chánh Thanh tra Sở Tư pháp kết luận như sau:

I. Khái quát chung về Văn phòng công chứng Hoàng Long

1. Về tổ chức, hoạt động

- VPCC Hoàng Long (sau đây gọi tắt là Văn phòng Công chứng - VPCC) được thành lập theo Quyết định số 2987/QĐ-UBND ngày 12/10/2009 của UBND tỉnh cho phép thành lập Văn phòng công chứng do một công chứng viên thành lập; đăng ký hoạt động theo Giấy đăng ký hoạt động số 03/TP-ĐKHĐ ngày 22/10/2009 do Sở Tư pháp tỉnh Đồng Nai cấp và đăng ký thay đổi địa chỉ trụ sở ngày 13/7/2011 do bà Hoàng Thị Liên – Công chứng viên làm Trưởng Văn phòng.

- Theo Báo cáo của VPCC, trong niên hạn thanh tra, từ ngày 01/01/2014 đến ngày 31/3/2015, VPCC Hoàng Long đã thực hiện công chứng 8.893 hồ sơ, tổng số tiền đã thu là 3.016.437.000 đồng (trong đó, phí công chứng là: 2.895.552.000 đồng, thù lao công chứng là: 120.885.000 đồng), tổng số tiền thuế đã nộp là 256.450.959 đồng (bao gồm: thuế giá trị gia tăng, thuế thu nhập doanh nghiệp và thuế môn bài).

2. Về nhân sự

VPCC Hoàng Long hiện có 13 lao động đang làm việc tại Văn phòng, trong đó có 02 Công chứng viên và 11 nhân viên làm việc theo Hợp đồng lao động.

II. Kết quả kiểm tra, xác minh

1. Việc thành lập, đăng ký hoạt động và sử dụng lao động

- VPCC Hoàng Long được thành lập và hoạt động theo Quyết định số 2987/QĐ-UBND ngày 12/10/2009 của UBND tỉnh; đăng ký hoạt động theo Giấy đăng ký hoạt động số 03/TP-ĐKHĐ ngày 22/10/2009 do Sở Tư pháp tỉnh Đồng Nai cấp và đăng ký thay đổi ngày 13/7/2011, do bà Hoàng Thị Liên – Công chứng viên làm Trưởng Văn phòng. Việc thành lập và hoạt động của VPCC Hoàng Long được thực hiện đúng trình tự thủ tục, quy định pháp luật.

Hiện VPCC có 02 Công chứng viên, gồm:

+ Bà Hoàng Thị Liên - Thẻ Công chứng viên số 173/TP-CC cấp ngày 25/10/1998.

+ Ông Phạm Văn Thê - Thẻ Công chứng viên số 1454/TP-CC cấp ngày 22/7/2014.

- VPCC Hoàng Long đã thực hiện mua bảo hiểm trách nhiệm nghề nghiệp cho 02 Công chứng viên theo quy định của Luật Công chứng.

- VPCC hiện có 13 lao động đang làm việc tại Văn phòng, trong đó có 02 Công chứng viên và 11 nhân viên làm việc theo Hợp đồng lao động, đã thực hiện chế độ bảo hiểm cho người lao động theo quy định của Bộ luật Lao động, Luật Bảo hiểm xã hội và các quy định liên quan, đã lập Sổ theo dõi việc sử dụng lao động.

2. Việc niêm yết lịch làm việc, nội quy tiếp dân và công tác lưu trữ hồ sơ

a) Việc niêm yết lịch làm việc, nội quy tiếp dân

Qua kiểm tra thực tế cho thấy VPCC đã xây dựng và niêm yết nội quy tiếp người dân, xác định rõ lịch làm việc, thời gian giao dịch với khách hàng.

Tuy nhiên, việc niêm yết thời gian làm việc: sáng từ 07 giờ 00 phút – 11 giờ 30 phút, chiều từ 13 giờ 30 phút – 17 giờ là chưa thực hiện đúng quy định của Luật Công chứng và Bộ Thủ tục hành chính thuộc thẩm quyền giải quyết của Sở Tư pháp trong lĩnh vực công chứng ban hành kèm theo Quyết định số 3847/QĐ-UBND ngày 22/11/2013 của Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Đồng Nai, quy định thời giờ làm việc là: sáng 07 giờ 00 phút – 11 giờ 30 phút; chiều 13 giờ 00 phút - 16 giờ 30 phút.

b) Việc lập các loại sổ sách và lưu trữ hồ sơ

VPCC có bố trí kho lưu trữ hồ sơ công chứng, mở Sổ theo dõi việc sử dụng lao động, sổ Công chứng hợp đồng, giao dịch, Sổ văn thư lưu trữ theo quy định của Luật Công chứng, Thông tư số 11/2011/TT-BTP ngày 26/7/2011 của Bộ trưởng Bộ Tư pháp hướng dẫn thực hiện một số nội dung về công chứng viên, tổ chức và hoạt động công chứng, quản lý nhà nước về công chứng và quy định về văn thư lưu trữ. Tuy nhiên, chưa thực hiện việc khoá sổ công chứng hợp đồng, giao dịch; kho lưu trữ hồ sơ riêng tại trụ sở VPCC chưa bảo đảm theo quy định, hầu hết các hồ sơ công chứng chưa đánh bút lục khi đưa vào lưu trữ.

c) Việc thực hiện chế độ thông tin báo cáo

VPCC Hoàng Long có thực hiện chế độ báo cáo theo quy định.

3. Việc niêm yết Bộ thủ tục hành chính trong lĩnh vực công chứng

VPCC đã niêm yết công khai Bộ thủ tục hành chính thuộc thẩm quyền giải quyết của Sở Tư pháp trong lĩnh vực công chứng ban hành kèm theo Quyết định số 3847/QĐ-UBND ngày 22/11/2013 của Chủ tịch UBND tỉnh Đồng Nai về công bố bộ thủ tục hành chính thuộc thẩm quyền giải quyết của Sở Tư pháp tỉnh Đồng Nai tại nơi làm việc, thực hiện hướng dẫn về trình tự, thủ tục cho cá nhân, tổ chức có nhu cầu công chứng, chứng thực theo quy định.

4. Việc thu phí công chứng, thù lao công chứng và thực hiện nghĩa vụ tài chính

VPCC lập đầy đủ các loại sổ sách kế toán và thực hiện việc khai báo thuế, các nghĩa vụ tài chính đối với nhà nước theo quy định.

Trong niên hạn thanh tra, từ ngày 01/01/2014 đến ngày 31/3/2015, VPCC Hoàng Long đã thực hiện công chứng 8.893 hồ sơ, tổng số tiền đã thu là

3.016.437.000 đồng (trong đó, phí công chứng là: 2.895.552.000 đồng, thù lao công chứng là: 120.885.000 đồng), tổng số tiền thuế đã nộp là 256.450.959 đồng (bao gồm: thuế giá trị gia tăng, thuế thu nhập doanh nghiệp và thuế môn bài).

Vào ngày 10/3/2015, Đội kiểm tra 2 của Chi cục Thuế TP. Biên Hòa đã tiến hành kiểm tra việc chấp hành pháp luật về thuế tại VPCC Hoàng Long nên Đoàn thanh tra Sở Tư pháp không tiến hành kiểm tra lại nội dung này.

5. Nghiệp vụ công chứng

Đoàn thanh tra đã thực hiện kiểm tra đối với các hồ sơ công chứng từ 01/01/2014 đến 31/3/2015. Qua kiểm tra, đa số các hồ sơ công chứng cơ bản thực hiện đúng theo quy định pháp luật về công chứng và pháp luật có liên quan. Tuy nhiên, VPCC Hoàng Long vẫn còn tồn tại những sai sót trong việc công chứng hợp đồng, giao dịch, cụ thể như sau:

a) Về lời chứng của Công chứng viên

- Hồ sơ số 1176/2015: lời chứng của công chứng viên (“Nội dung ủy quyền phù hợp với pháp luật, đạo đức xã hội ...”) là chưa thực hiện đúng Điều 46 Luật Công chứng năm 2014.

- Lời chứng của công chứng viên không có cụm từ “Mục đích” theo quy định tại Luật Công chứng “...mục đích, nội dung của hợp đồng, giao dịch không vi phạm pháp luật, không trái đạo đức xã hội ...”.

b) Về các giấy tờ, thủ tục có liên quan đến hợp đồng, giao dịch

- Hầu hết các hồ sơ: người nhận phiếu không ký Phiếu yêu cầu công chứng.

- Nhiều hồ sơ công chứng sử dụng giấy chứng minh nhân dân của người tham gia giao dịch quá hạn sử dụng theo quy định của Nghị định số 05/1999/NĐ-CP ngày 03/02/1999 của Chính phủ về chứng minh nhân dân, như Hồ sơ số 0811, 0836, 0840, 0851, 1120, 1141, 1142, 1143, 1144, 5175, 5215, 5752 năm 2014.

- Công chứng di chúc nhưng trong hồ sơ lưu không có Giấy khám sức khỏe tâm thần của người để lại di chúc như Hồ sơ số 0838, 0846, 1114, 1118, 5469, 5737, 5747 năm 2014; 970 năm 2015.

- Hợp đồng ủy quyền do cơ quan ngoại giao Việt Nam ở nước ngoài ký chứng trước, nhưng công chứng viên không ký công chứng bản chính đó mà ký tiếp trên bản photo (Hồ sơ số 81 năm 2014).

- Hồ sơ số 1129 năm 2014: hợp đồng cho thuê quyền sử dụng đất, bên cho thuê chỉ có vợ ký tên, nhưng trong Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất có cả tên người chồng.

- Nhiều hồ sơ hợp đồng chuyển nhượng, tặng cho quyền sử dụng đất: lưu giấy tờ không có trong quy định của Bộ thủ tục hành chính (Giấy khai sinh của con, Giấy chứng nhận kết hôn), như hồ sơ số 152, 166, 191, 194, 315 năm 2015.

- Hồ sơ số 198, 541 năm 2015: hợp đồng mua bán xe không có giấy tờ làm cơ sở xác định tài sản riêng.

- Hồ sơ số 478, 479, 1193, 1194, 1197, 1198, 1200, 1308 năm 2015: Công chứng viên không ký (đầy đủ) vào từng trang của hợp đồng, giao dịch.

- Hồ sơ số 477 năm 2015: hợp đồng ủy quyền quản lý, sử dụng xe cho bên thứ ba, không lưu bản chính của hợp đồng ủy quyền lần đầu.

- Hồ sơ số 455 năm 2015: hợp đồng tặng cho quyền sử dụng đất có Giấy chứng nhận sai tên, chỉ có văn bản xác nhận của Công an 2 tên là một và Hồ sơ

số 1191/2015: hợp đồng chuyển nhượng quyền sử dụng đất, sai số chứng minh nhân dân của bên chuyển nhượng trong Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, trong hồ sơ chỉ có văn bản xác nhận của Công an xã ký (ông Nguyễn Văn Thảo sinh năm 1952 có hộ khẩu thường trú tại địa phương) là chưa đúng quy định (phải do cơ quan có thẩm quyền cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đính chính tên, số chứng minh nhân dân).

- Hồ sơ số 450, 1201/2015: hợp đồng mua bán xe không có hộ khẩu 2 bên mua bán, không có giấy tờ chứng minh tài sản riêng.

- Hồ sơ số 162/2015: thiếu thông báo niêm yết phân chia tài sản thừa kế và những người thừa kế theo quy định, không thể hiện việc niêm yết; lời chứng không thể hiện việc niêm yết trong hồ sơ công chứng văn bản phân chia di sản thừa kế.

- Không có đầy đủ hộ khẩu của các bên tham gia giao dịch, như Hồ sơ số 0824 năm 2014 (không có hộ khẩu của hai bên mua, bán xe), 1128/2014 (không có hộ khẩu của bên bán xe); Hồ sơ không có hộ khẩu: bên được ủy quyền (hồ sơ số 1301/2015), không có hộ khẩu (hồ sơ số 1307, 1311, 1315, 1342, 1343/2015).

- Hồ sơ số 0847, 5187/2014: hợp đồng chuyển nhượng quyền sử dụng đất chuyên trồng lúa nước theo quy định tại khoản 3 Điều 103 Nghị định 181/2004/NĐ-CP ngày 29/10/2004 thì “Hộ gia đình, cá nhân không trực tiếp sản xuất nông nghiệp không được nhận chuyển nhượng, nhận tặng cho quyền sử dụng đất chuyên trồng lúa nước” nhưng trong các hợp đồng nêu trên bên nhận chuyển nhượng không có văn bản xác nhận đủ điều kiện theo quy định.

c) Về sửa lỗi kỹ thuật

Nhiều hồ sơ sửa lỗi kỹ thuật không đúng theo quy định tại Điều 43 Luật Công chứng năm 2006, Điều 50 Luật Công chứng năm 2014 như Hồ sơ số 0810, 1111, 5742 (năm 2014); 421, 432, 459, 551, 1631, 1648 (năm 2015).

Đối với lỗi sai sót này, Trường VPCC giải trình do câu chữ sửa lỗi dài nên Công chứng viên không ghi đầy đủ được vào bên lề nơi vị trí sai lỗi theo quy định mà ghi vào vị trí khác trên cùng trang văn bản công chứng nên nhất trí với kiến nghị của Đoàn thanh tra là nhắc nhở Công chứng viên rút kinh nghiệm, thực hiện sửa lỗi kỹ thuật theo đúng quy định Điều 50 Luật Công chứng năm 2014.

6. Việc khắc phục những hạn chế, thiếu sót theo Kết luận thanh tra

Trường Văn phòng công chứng đã nghiên cứu và chỉ đạo các nhân viên nhận thức, rút kinh nghiệm, khắc phục các sai sót đã được chỉ ra trong Kết luận số 02/KL-TTR ngày 06/01/2012 của Thanh tra Bộ Tư pháp, Kết luận số 141/KL-TTr ngày 11/11/2013 của Sở Tư pháp. Kết quả kiểm tra hồ sơ công chứng trong niên hạn thanh tra cho thấy, về cơ bản Văn phòng công chứng đã khắc phục, hạn chế các thiếu sót trong việc thực hiện công chứng. Tuy nhiên, việc khắc phục chưa triệt để, vẫn còn nhiều sai sót so với quy định pháp luật, như: sửa lỗi kỹ thuật, lời chứng của Công chứng viên, sử dụng chứng minh nhân dân quá hạn, thiếu giấy tờ theo quy định của Bộ Thủ tục hành chính (Giấy khám sức khỏe khi lập di chúc, hộ khẩu), văn bản chứng minh tài sản riêng, xác nhận đủ điều kiện nhận chuyển nhượng đất nông nghiệp, ...

Trong quá trình làm việc, Đoàn thanh tra đã nhắc nhở, yêu cầu VPCC Hoàng Long căn cứ Kết luận số 02/KL-TTR ngày 06/01/2012 của Thanh tra Bộ

Tư pháp, Kết luận số 141/KL-TTr ngày 11/11/2013 của Sở Tư pháp và những tồn tại, hạn chế mà Đoàn thanh tra đã đề cập để khắc phục, nghiêm túc chấn chỉnh và thực hiện theo đúng quy định pháp luật trong quá trình hoạt động hành nghề.

III. Kết luận

VPCC Hoàng Long chấp hành tương đối tốt các quy định pháp luật công chứng và các văn bản pháp luật có liên quan. Hoạt động của VPCC cơ bản đi vào nề nếp, với cơ cấu tổ chức nhân sự ngày càng hoàn thiện bảo đảm yêu cầu phục vụ. Thực hiện nghiêm túc chế độ báo cáo, chế độ làm việc và nghĩa vụ tài chính. Công tác bồi dưỡng, tập huấn cho nhân viên trong VPCC về nghiệp vụ chuyên môn, thái độ, kỹ năng tiếp và hướng dẫn khách hàng thường xuyên được quan tâm.

Hoạt động của VPCC nhìn chung đã được triển khai thực hiện theo đúng các quy định của pháp luật, đáp ứng được yêu cầu của cá nhân, tổ chức và tạo chuyển biến đáng kể trong giải quyết yêu cầu công chứng, chứng thực.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, VPCC Hoàng Long vẫn còn một vài sai sót về chuyên môn nghiệp vụ như: thực hiện thời gian làm việc, hồ sơ không đánh bút lục khi đưa vào lưu trữ, lời chứng của công chứng viên, sử dụng chứng minh nhân dân quá hạn, sửa lỗi kỹ thuật, thiếu giấy tờ theo quy định của Bộ thủ tục hành chính trong lĩnh vực công chứng, ...

IV. Kiến nghị

Để thực hiện đúng quy định pháp luật trong công tác công chứng, chứng thực và nâng cao hiệu quả hoạt động hành nghề, góp phần phục vụ kịp thời yêu cầu công chứng, chứng thực của cá nhân, tổ chức, Chánh Thanh tra Sở kiến nghị Giám đốc Sở, Phòng Bổ trợ tư pháp và yêu cầu VPCC Hoàng Long thực hiện tốt những nội dung sau:

1. Giám đốc Sở Tư pháp

Chỉ đạo Thanh tra Sở phối hợp với Phòng Bổ trợ tư pháp tiếp tục theo dõi, tổ chức thanh tra, kiểm tra việc khắc phục những thiếu sót trong quá trình hoạt động theo quy định để kịp thời tham mưu cho Lãnh đạo Sở đề ra những giải pháp tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động của Văn phòng công chứng.

2. Phòng Bổ trợ tư pháp

Nâng cao hiệu quả tham mưu cho Giám đốc Sở Tư pháp trong công tác quản lý nhà nước về lĩnh vực công chứng, hướng dẫn về chuyên môn, nghiệp vụ về công chứng cho Văn phòng công chứng, kiểm tra hoạt động của Văn phòng công chứng theo quy định.

Phòng Bổ trợ tư pháp chủ trì, xây dựng, tổ chức triển khai Kế hoạch cụ thể hàng năm về tăng cường bồi dưỡng nghiệp vụ cho Công chứng viên VPCC Hoàng Long nói riêng và đội ngũ Công chứng viên trên địa bàn tỉnh nói chung theo quy định của pháp luật công chứng.

3. Văn phòng công chứng Hoàng Long

- Nghiêm khắc phê bình Trưởng Văn phòng công chứng Hoàng Long về những vi phạm như đã nêu ở phần trên; yêu cầu Trưởng Văn phòng tổ chức kiểm điểm rút kinh nghiệm sâu sắc về những vi phạm đã được nhắc nhở, thực hiện nghiêm Kết luận số 02/KL-TTR ngày 06/01/2012 của Thanh tra Bộ Tư

pháp, Kết luận số 141/KL-TTr ngày 11/11/2013 của Sở Tư pháp, tuân thủ các quy định pháp luật về công chứng, chứng thực và các văn bản pháp luật liên quan; đồng thời tiến hành ngay các biện pháp khắc phục những sai sót, tồn tại đã nêu tại Điểm 5 Phần II Kết luận này về kiểm tra nghiệp vụ công chứng.

- Trường Văn phòng công chứng Hoàng Long tiếp tục tổ chức cho công chứng viên, nhân viên nghiệp vụ của VPCC Hoàng Long học tập, quán triệt nội dung Thông tư số 11/2012/TT-BTP ngày 30/10/2012 của Bộ Tư pháp ban hành quy tắc đạo đức hành nghề công chứng; tăng cường trách nhiệm, rèn luyện phẩm chất, đạo đức nghề nghiệp, tích cực cập nhật, nghiên cứu các văn bản pháp luật có liên quan, thường xuyên trau dồi trình độ chuyên môn, nghiệp vụ để ngày càng nâng cao chất lượng phục vụ.

Trên đây là Kết luận thanh tra chuyên ngành đối với VPCC Hoàng Long; Đề nghị Trường VPCC Hoàng Long tổ chức thực hiện Kết luận này và báo cáo kết quả cho Thanh tra Sở Tư pháp trước ngày 30/6/2015 theo đúng quy định tại Mục 3, Chương II Nghị định số 33/2015/NĐ-CP ngày 27/3/2015 của Chính phủ quy định việc thực hiện kết luận thanh tra./.

Nơi nhận:

- Thanh tra Bộ Tư pháp;
- Thanh tra tỉnh;
- Lãnh đạo Sở Tư pháp;
- VPCC Hoàng Long;
- Trang TTĐT STP;
- Lưu: VT, TTr, BTTP.

CHÁNH THANH TRA

Huỳnh Minh Thiện